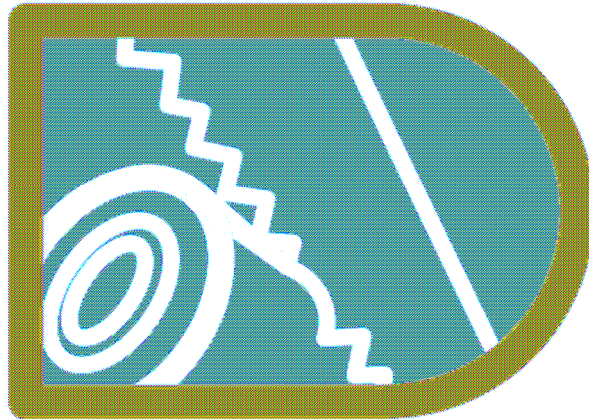

Sav

Saven er vigtigt værktøj på spejderlejr. Den er uundværlig, når vi laver brænde, og bliver også brugt til pionerarbejde. Som andet skærende værktøj, kan saven være farlig, hvis den ikke anvendes korrekt.

Introduktion til færdighedsmærker

Spejderfærdigheder er en vigtig del af spejderarbejdet.

Nogle færdigheder er gode at have i sin dagligdag. Det er for eksempel rart at kunne lave knob der holder, eller godt at kunne grundlæggende førstehjælp. Andre færdigheder knytter sig til de særlige aktiviteter vi laver som spejdere.

Under alle omstændigheder er færdigheder noget helt konkret man får ud af at være spejder. Et færdighedsmærke er et symbol på at man har gennemført forløb der har givet en nogle konkrete færdigheder.

Spejdere med færdighedsmærket sav kan følgende:

- Bruge saven på en korrekt og sikker måde
- Være fortrolige med saven, herunder kende korrekte navne på de forskellige dele af saven
- Kende sikkerhedsreglerne og vide hvorfor de er som de er
- Overholde sikkerhedsreglerne
- Vide hvordan man passer på og vedligeholder en sav

Sikkerhedsregler for brug af sav

Sørg for at have fast underlag, når du saver.

Du skal stå sikkert for ikke at komme til skade.

Sav kun i træ, der er tykkere end dit håndled

Hvis træet er tyndere end dit håndled, vil det normalt være hurtigere at hugge det over. Det er også svært at få ordentligt bid med saven i tyndt træ. Så kan den hoppe op og du kan save dig i hånden.

Hold godt fast i saven

Så skrider den ikke i hånden på dig. Du skal dog ikke holde så hårdt at du får krampe i hånden.

Når du begynder at save, træk saven forsigtigt mod dig selv 8-10 gange

På den måde laver du et spor, der gør det nemmere at styre saven. De fleste savskader sker, når saven hopper op af sporet og over på den hånd, der holder træet.

Tryk ikke for hårdt med saven. Før den let frem og tilbage

Dermed mindsker du risikoen for at saven hopper. Samtidigt lader du saven gøre arbejdet.

Sav aldrig i jord eller sten

Det sløver saven, og gør den ubrugelig.

En savbuk eller et stykke træ som underlag sikrer at du ikke kommer til at save i jorden.

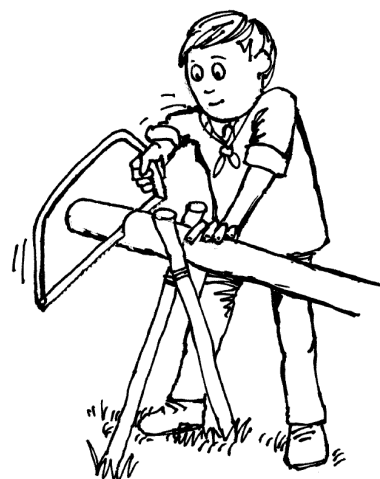
Sørg for at træet ligger roligt

En savbuk sørger for at træet ligger roligt, og at du får en en bekvem arbejdshøjde.

Hvis du bruger savbuk, skal savsporet lægges uden for benene, så træet ikke klemmes sammen om savklingen.

Du kan også holde træet i ro ved at holde på de med den frie hånd så langt fra klingens at du ikke saver dig i hånden.

Hvis I er to der saver, kan isætte jer overfor hinanden og holde træet fast med fødderne med spredte ben.

Beskyt savklingen, når saven ikke er i brug

Sæt beskytter på klingens, hvis det er en bøjlesav eller en fukssvans. Et stykke opskåret vandslange kan bruges om klingebeskytter. Fold saven sammen, hvis det er en foldesav.

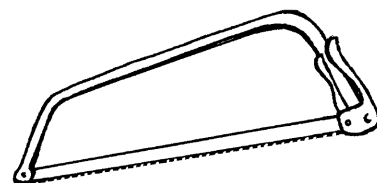
Læg saven på plads, når den ikke er i brug

Man kan komme til skade på en sav, der ligger og flyder. Saven rustner og bliver sløv, hvis den ligger på jorden.

Om saven

Der findes tre typer save man normalt bruger på spejderlejr. Der findes save med forskellige klinger. Klinger med grove tænder egner sig til savning af brænde og andet, hvor man vil have arbejdet overstået hurtigt. Finere tænder giver et pænere resultat, men tager længere tid at bruge.

Bøjlesaven er den mest almindelige spejdersav. Den består af en smal klinge og en bøjle, der holder klingens stram. Klingens har normalt store tænder, der på skift er lagt en lille smule ud til siderne.

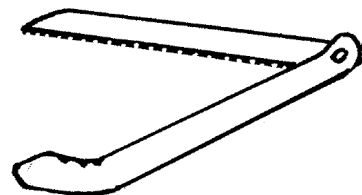

Foldesaven fylder ikke meget og er velegnet til at tage med på tur, hvor man skal bære sit udstyr selv. Den findes i to udgaver.

1: En udgave med et plastic- eller træskæfte og en stiv klinge, der kan foldes ind i skæftet, når man ikke bruger saven.

2: En udgave, hvor en eller flere klinger ligger inde i et aluminiumshylster.

Klingerne kan foldes ud og hylsteret klappes ud og saven fungerer som en bøjlesav.

Fukssvansen er den type sav en tømrer bruger. Den er god, hvis man skal lave præcisionsarbejde, som for eksempel kulsøarbejde.

Vedligeholdelse af saven

En sav skal holdes ren tør og skarp. En våd og beskidt sav rustner og bliver sløv, så den ikke saver godt.

Hvis man passer på saven, holder den sig skarp længe.

Man kan godt file en sav og lægge tænderne ud, men det er meget besværligt.

Som regel køber man i stedet en ny klinge, hvis det er en bøjlesav eller en foldesav med udskiftelig klinge. En sløv fukssvans kasseres som regel.

Tip:
Harpiks renses af med husholdningssprit.

Aktiviteter

I Det Danske Spejderkorps' aktivitetsdatabase kan du finde aktiviteter der kan bruges til at træne færdigheden.

Se spejder.dk/aktiviteter/sav (link til en foruddefineret søgning i aktivitetsdatabase, med relevante aktiviteter).